

Ο ΑΝΤΖΟΣ Κ' Η ΜΑΡΙΑ

ΥΠΟ

Α. Ζ. ΝΑΥΣΙΚΑ

«Ερωσ, ἀνάκατε μάλα»
«Ερωσ, ὅς ἐν κτήμασι πίστευσι»
«Ὅς ἐν μαλακαῖς παραιτίσιν»
«Νεάνιδος, ἐνίχουσις.»
Σοφοκλῆς

Δὲν προτίθεμαι νὰ ἀσῶ διηγηθῶ κανέν μυστικόν ἢ δὲ κανέν τῆς φαντασίας μου ὄνειρον, ἀλλ' ἀπλῶς πᾶν ὅ, τι εἶδον καὶ ἤκουσα διαμείνας ἐπὶ τινος ἡμέρας εἰς Πειραιᾶ.
Ἡ Μαρία Στ. περὶ ἧς γεννήσεται λόγος ἦτο τὸ γένος ἄγγλις κατὰ δὲ τὴν μοσφὴν Ἀγγελοσ, ἡ κόρη αὐτῆ ἀπέθανε ἐν Πειραιῇ ἐν ἔτει 1892 ἀπὸ μαρμαρῶν καρδίας ἀκατηθείσα εἰς τὸν ἔρωτά της ὑπο τοῦ Α. . . . . Κ. . . . . διὰ ψευδῶν συζυγίωσιν ὑποσχέσεωσιν, ὃ δὲ εἰλικρινῆσ αὐτῆσ λόγισ ὅστις ἐλάτρευεν αὐτὴν περιπαθῶσ καὶ ὅστις ἀγκατελειψθῆ παρ' αὐτῆσ ἐμαρῶνθῆ ἡμέρα τῆ ἡμέρα ἐπὶ τοῦ τάφου της καὶ ἦτο πτώμα ἐνὸ ἔξῃ ὡσ κατοικητήριόν του ὃ τέλος εἶχε τὸ μνήμα της, Πλησιάζασ δὲ αὐτὸν ἐκ περιέργειασ καὶ παρατηρήσασ τὴν ἀγριότητα τοῦ προσώπου του ὀπισθοχώρησά ἐντρομέσ διότι ἐνόμισεν ὅτι ἐβλεπον φάσμα ἢ ἐνώπιόν του. Καθ' ὃ δὲ ἐπληροφόρηθῆν οὐδόλωσ ἠνύσε νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ μνήμα της, ἀλλ' ἐσκέπτετο ν' ἀκολουθήσῃ ταυτην ἐκεί ἐπάνω καὶ οὕτω νὰ ἐκκληροθῶσιν οἱ τελευταῖοι λόγοι αὐτοῦ ὅσ ἐἴς αὐτὴν κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ χωρισμοῦ των εἶπεν ἐπὶ τῆσ γῆσ. «Εκεῖ ἔλεγον ἐκεῖ ἐπάνω θὰ ἐνωθῶσιν ἐνθά θὰ μένωσιν αἰωνίωσ ἀχώριστοι.» Πρὸ ὀλίγων μηνῶν μοὶ ἀνηγγέθη ὃ θάνατοσ του ἐφ' ὃ καὶ ἔγραψα τὰ κατωθῶν ἵνα κοιανταὶ εὐγενεῖσ ψυχαὶ μένωσιν εἰς ἡμᾶσ τοῦσ ἐπιζώντασ παράδειγμα.

Ἐγραψον κατὰ Ἀπρίλιον 1893 Ἐν Κερνήρα
Α. Ζ. ΝΑΥΣΙΚΑ

A.

Δυὸ χρόνια ἄλ' ἀγάπασ ὃ Ἀντζοσ τὴν Μαρία ἐκείνοσ ἔξῃ δι' αὐτὴν κ' ἐκείνη δι' ἐκείνον,
Ἡ μία προσήχετο ἐμπρὸσ τὴν Παναγία κ' ὃ ἄλλοσ ἐγονάτιζε πρὸ τοῦ Χριστοῦ προσκλίνων
Ἐποὶ ἐδιάβαιν' ὃ καιρὸσ μὲ ἄκρα εὐτυχία κ' ὃ Ἀντζοσ δὲν λησμόνεσ τὴν εὐμορφὴν Μαρία
Ἄλλ' ἤλθεν ὁμοσ ἐποχὴ πολὺ δυστυχιστάτη γιὰ τὴν Μαρία ἐδῶθεσ σὲν Ἀντζον τὴν ἀπάτην
Ἐδρέθη κ' ἄλλοσ νὰ εἶπῃ εἰς τὴν Μαρι τὰ λόγια τοῦ λέγουσ, τὰ ἀπατηλὰ τὰ δόλια μυρολόγια
ἵνα νῆαν ἐτανθῶλωσιν νὰ τὴν ἐξαπατήσασιν
κ' ἀφοῦ τὴν παρασύρωσιν εἶτα νὰ τὴν ἀφήσασιν
Κι' ἐκείνη ἢ δόλια πίστευσε χωρὶσ νὰ ἐνοήσῃ
Ἐπὶ μετὰ τινα καιρὸν ἤθελε τὴν ἀφήσῃ
Κι' ἢ μάνα τὴν βόηθησε σὲν μαύρην συμφορὰ της καὶ ἔορθεσ τὴν κείνην της κ' ὄλην τὴν ὀμορφιά της
Ὁ Ἀντζοσ ἐλυπήθη με δὲλην τὴν καρδία του κ' εὐχρίθησε νὰ τὴν ἴδῃ μὲ δάκρυα μπροστά του
Νῆλθη νὰ τὸν παρακαλῇ καὶ ἤμαρτον νὰ κράξῃ γονατιστὴ νὰ δέηται κ' αὐτὸν νὰ μὴ τὸν κείτῃ.

B.

Χρόνοσ δὲν εἶχε διαβῆ ὀλόκληροσ ἀκόμα κ' ὃ δόλιοσ νέοσ ἐραστήσ εἰς ἄλληνη γελᾷ
Τὴν ἀπιστοσ τὴν ἀφῆκε ἀπέναντί του πτώμα καὶ τρέχει σὲν συμφῆρον του καὶ τοῦ χμογελά
Τότε ἐσυλλογισθῆκε ἢ δόλια τ' εἶχε πράξει καὶ ἔτρεψε σὲν ἐρωστὴν τὸν πρῶτον της νὰ χύσῃ
Δυὸ δάκρυα κ' ἴωσ μ' αὐτὸ τὰ στήθησ του μαλάξει κ' ἴωσ ἂν ἤθελε ε' αὐτὴν τὸ λάθος της ν' ἀφήσῃ
Νὰ τοῦ εἶπῃ πὼσ ἐσφαλλε καὶ νὰ τὴν συγχωρήσῃ κ' οὐδέποτε εἰς τὸ ἔξῃ νὰ μὴ ξαναμαρτύρησῃ
Ἐτρέψε πλὴν ἐστάθηκε γιὰ τὸ δὲν ἐτολμοῦσε νὰ πλησιάσῃ πρὸσ αὐτὸν ποῦ πρῶτα ἀγαποῦσε
Γιὰ τ' εἶχ' ἢ δόλια παραβῆ τὸν δροισν της ἐκείνον ποῦ ἐπροσῆχετο μ' αὐτὸν σὲν Παναγία μὲ θρήνον
Καὶ ἤρχισαν ἀπὸ μακρᾶν ὄλο νὰ τὸν κυττάξῃ ἀλλὰ αὐτὸσ μ' ἐν βλέμμα του εἰς τὴν καρδιά τὴν
(σφάζει)
Καὶ τέτοια λόγια ἤρχισε σὲν ἀπιστὴ νὰ λέγῃ ὁποῦ μὲ ὄλην τὴν καρδιά τὴν ἔκαμε νὰ κλαίγῃ.

Γ.

Τὶ μὲ κυττάξῃσ ἀπιστὴ ἢ ἔχεισ σὲν μυαλό σου ὅτι θὰ μ' ἔχεισ μία φορὰ κοντὰ εἰς τὸ πλευρόν σου
Ὁ! πόση πλάνην ἔλαβεσ Μαρία σὲν ψυχὴ σου βγάλε τὴν εἰν' ἀδύνατον σ' ὀρκίσω σὲν ζωὴν σου
Δὲν σοῦ τὸ λέγω φέματα σὲν λέγω εἰν' ἀλήθεια σὲν λέγ' ἀπ' τὴν καρδούλα μου δὲν εἶναι παραμύθια
Δὲν θέλω ἄνθος νὰ κρατῶ μῆσοσ σὲν δύο μου χέρια τ' ἀπομεινάρια τοῦ ἐνοῦσ κ' ἀπ' τ' ἄλλοουτὸ τὸ στήθος
Μπαρὶ νὰ εὐρῃε κ' ἄλλοουσ ὄσν τὰ δικὰ του ταῖρια γιὰ τὸ σήμερον βρισκονταὶ ὄσν κ' αὐτόνοσ πλῆθουσ
Δὲν θέλω τριαντάφυλλον μὲ φύλλα μαραμμένα ποῦ δὲν τὸ μάραν' ὃ καιρὸσ καὶ τ' ἤλιου ἢ ἀκτίνα
Ἄλλὰ τὰ χέρια τοῦ ἐνοῦσ καὶ τὰ φίλια τοῦ δάινα ἀφοῦ κ' ὃ κόσμοσ κόρη μου πάντα μαθεσ γιὰ Σένα
Ἄλλὰ ἐσὸ δὲν ἐπταίωσ, ἄσ ὀφεται Μαρία ἢ μάνα σου ποῦ Σ' ἔφερε ε' αὐτὴν τὴν δυστυχία
Ναὶ τέτοια μάνα θάνατοσ καλλίτερα νὰ πίπτῃ σὲν στήθησ της τὰ ἄστοργα τ' ἀγριοσυρμμένα
Χίλιοσ φορὸσ καλλίτερα ἢ τὴν νὰ τὴν καλύπτῃ παρὰ ε' αὐτὴν νὰ καλοτῆξ τένια ἀτιμασμένα
Καλλίτερα κ' ἢ μάνα σου λοιπὸν νὰ ἀποθᾶνῃ παρὰ τὴν ἀτιμότητα τοῦ Κόσμου νὰ σοῦ δώσῃ
Καλλίτερα τὸ νεκρὸν νὰ σοῦ βανε στεφάνι καὶ ὄλην σου τὴν ὀμορφία σὲν χόμα νὰ τὴν χύσῃ
Καλλίτερα ναὶ! θάνατοσ προτίμα κ' ἐκείνη καὶ μέσα εἰς τὰ στήθησ της ζωὴν νὰ μὴ τῆσ μείνῃ
Παρὰ τοῦ ἔφευτελισμοῦ ἀπεφάνοσ σὲν κεφάλι μὲ στήματα ἀτιμωτικά εἶ! φρήν! . . . νὰ σοῦ βάλῃ
Καλλίτερα ναὶ ὀφρανή καὶ τίμα καυμένη τοῦ κόσμου θᾶσο κ' ὀχῆμα ἀγγελοκαμωμένη
Καὶ ἴωσ σὲν ὀφρανή σου κανένωσ εὐρέθη γιὰ τὴν ἀγάπῃ τοῦ Χριστοῦ μὲ Σὲ νὰ συνδέθῃ
Θὰ σ' ὀνομάξω Ὀφρανή» ὄχ. ἀπὸ πατέρα ἀλλὰ ἀπὸ τὴν ἄστοργην καὶ ἀκατέπτον μητέρα
Γιὰ τ' ἦσαν ἄλλολο ποῦλι ἀπ' τὴν φιλιὰ βγαλμένο κ' ἀπὸ τὴν ἀβυσθότητα τρανταφυλλοβαμένο
Ὅλο: Σὲ ζῆλεσαν Μαρι κ' ἐγὼ ἤμουν ἐκείνοσ ποῦ σὲ μαράρωνα πολὺ καὶ εἶχα μὲν ἐλπίδα
Τὸ δένδρο ποῦ κάρμαρωνα πὼσ θάνα πάντα κρῖνοσ καὶ δὲν θὰ μεταβάλλετο ποτὲ του εἰς τοικνίδα
Πλὴν ποῦ τὸ ἤξερε κανένοσ πὼσ τέτοια μάνα εἶχε νὰ ἐδηγῇ τὸ τέκνον της μέσοσ σὲν ἀπωλία
Στὰ στόματα της δυσφημίας καθόλου δὲν προσέειχε καὶ ἀντιφρόν της ἔπαυσε μὰζῃ τὴν ἀτιμία
Τὶσ λέγε; τίσ θ' ἢ μὲν τὸ πῆ πὼσ; . . . καὶ φιλι ἀκόμα δὲν ἔδωκε καὶ ἔλαβε ἀπ' τὸ δικὸ σου στόμα;
Εἶπε μοῦ αὶ σ' ὀρκισθῆκεν ἢ δολερὰ ψυχὴ του ὅτι τὸ μόνον ταῖρι του θά' εἴλωσιν σὲν ζωὴ του;
Ἐποὶ εἰν' ὃ κόσμοσ ὀφρανή ὑπόσχεται μὲ λόγια γιὰ νὰ περνᾶν τὸν καιρὸν της ἀτιμῆσ ζωῆσ του
Κι' ὄταν συμφῆρον εὐρεθῇ εἰν' ὄλα μυρολόγια ποῦ λέγει εἰς τὴν ὀφρανή ἢ δολερὰ ψυχὴ του
Γιαυτὸ Γιαυτὸ, δὲν ἔτρεπε ἢ μάνα σου ἐκείνη νὰ διδῃ πίστιν εἰς ψευδή, κ' ἀπατηλὰ θηρία
Ἄλλ' ἔτρεπε ἀνασθητοσ σὲνοσ λόγουσ του νὰ μείνῃ καὶ ἄγγελον ὀφρανόνοσ νὰ σὲ τερῇ Μαρία
Ναὶ! κλαίεσ βλεπω τὸ δάκρυον σὲνοσ ὀφθαλμοῦσ σου (τρέχει)
θέλεισ νὰ εἶπῃσ μὲ αὐτὸ πὼσ ἔχεισ μετανοήσοι. Ἀλλ' ὃ Κόσμοσ ἤρχισε πλειὸ νὰ σὲ κατατρέχῃ καὶ τὴν ἐσχάτην του στοργὴν σ' ἔσένα ἔχει δώσει
Γι' αὐτὸ σοῦ λέγω μὴ θωρήξῃ! σὲν ὀφρανόνοσ γιὰ Σένα εἶναι ἀστέρια πάμπολο ἀλλ' ὄλα ἐσβεσμένα
Μὴ μοὺ ζητήσ τὸν πόνον μου πάλιν ν' ἀνανεώσῃσ γιὰ τὸ ποῖνοσ σου ὑπόσχεται πὼσ δὲν θὰ μετανοήσοι;
Δὲν ἤλθα γ' ἀνασθητοσ γιὰ ἐλεημοσύνη ὄχι δὲν πράττω τοῦτο γ' ὄ δὲν εἰν' ἀξιοσύνη
Σ' εἶδα νὰ πίπτῃσ σὲν κρημνὸν καὶ ἤλθα νὰ Σὲ σώσω κ' ἂν ἦτον ἀπὸ τὸν θεὸν ὄντωσ νὰ Σὲ λυτρώσω
Ἄλλὰ ἀφοῦ ἐσβεσθησαν τὰ τόσα ὄνειρά μου ποῦ ἐσχημάτῃσ γι' ἄ σὺλα μὲσ' σὲν καρδιά μου Ἄσ ἐλαίεθῃ ὀλότελα κ' ἢ μόνῃ σου ἐλπίδα

Ὅπωσ ὀφύνοται τοῦ φωτόσ ἢ τελευταία χεῖρα πὼσ θᾶβρησ τὴν ἀγάπῃν μου καὶ τὴν καρδιά τὴν (πρώτη)

Ὁπου Σ' ἀγάπαε πιστὰ. Μὰ πλείον δὲν ὑπνώττει, ἐξῆπνησε καὶ ἔνοιξε τὰ μάτια της καὶ εἶδε
Ὅου ἐσβεσθησαν γι' αὐτὴν αἱ τόσαι της ἐλπίδαι δὲν θέλω ἐφευτελισμόν τοῦ Κόσμου ν' ἀποκτήσω
Καὶ δ' ἐσὸ φηθουρισμοῦσ ν' ἀκούω ποῦ περνᾶω κ' ἄλλοτετα τὴν νεότη μου σὲν μνήμα νὰ τὴν κλείσω
Καὶ θάνατοσ παρὰ Ἐσὸ χιλιάτισ προτιμᾶω τὸ ἔρω πὼσ ἐνόησεσ τὸ σφάλμα σου Μαρία
Καὶ ἔρχεσαι μὲ δάκρυα νὰ πῆσοσ ἐμπροστά μου ἀλλὰ πλειὸ εἰς τὸ στήθησ μου ἐσβεσθῇ ἢ μανία
Καὶ ἢ φωτιὰ ποῦχ' ἀπιστὴ γιὰ Σὲ μὲσ στήνκαρδιά μου δὲν θέλω τὴν ἀγάπῃν σου ἐγὼ γιὰ ψυχικὸ
Στὸ λέγω ἀπ' τὴν καρδούλα μου κ' εἶνε καὶ λογικὸ δὲν θέλω ἀπὸ Σένα πλειὸ τίποτε νὰ κρατήσω
Πᾶρε καὶ τὴν ἀγάπῃν σου ἴδοσ σὲν ἴδω πῶσ... πὼσοσ εἰν' αὐτόσ ἀνασθητοσ ποῦ θέλει σ' ἀγαπήσοι
Καὶ ποῖνοσ μὰζῃ σου σὲν Χριστόν ὄλα πᾶ νὰ γονατισῃ
Μαρία πλείον τώρα
Ἄκουσ ἤλθεν ἢ ὄρα!

Τῆσ μαύρησ γῆσ τὸ παγερόν χόμα γιὰ νὰ μᾶσ φάῃ ἀφοῦ ἢ τόσ' ἀγάπῃ μᾶσ ἐσκόρπισε καὶ πάει
Μόνον ἐκεῖ σὲν ὀφρανόνοσ δόλια θ' ἀνταμωθῶμεν ποῦ θᾶσ' ἀγνή καὶ σὲν Χριστόν μπροστά γονατισμένη
Ἐκεῖ κ' ἐγὼ γονατιστοσ μὰζῃ θὰ ἐνωθῶμεν ἐκεῖ λοιπὸν! ὄφρανε, ἢ μαῖρα μᾶσ προσμένει.

Δ.

Ἐκτοτε ὃ Ἀντζοσ ἔφυγε, σὲν ξενιτιὰ νὰ ζῆσῃ ἐπῆγε καὶ τὴν ἀπιστοσ ἐκεῖ νὰ λησμονήσῃ
Νὰ μὴ τὴν βλέπει ὄνειρον οὐδέ σκιά μπροστά του καὶ ὀλότελα νὰ ἐλαίεθῃ ἀπ' μέσοσ ἀπ' τὴν καρδιά του

Ε.

Ἄλλὰ δὲν εἶχε διαβῆ πολλὸσ καιρὸσ ἀκόμα Ὅποτε τῆσ Μαρίας μᾶσ κατέβασαν τὸ πτώμα
Μέσοσ σὲν κρῖνο χόμα.

ΣΤ.

Ἄμα ὃ Ἀντζοσ ἔμαθε πὼσ πέθανεν ἐκείνη ὄπου τόσον ἠγάπησε ε' ὄλην του τὴν ζωὴν
Ἐρχισε νὰ μαρμαρῆται ὄσν τὴν φωτιὰ νὰ ὀβύνη κ' ἀπὸ τὰ στήθησ του αὐτὰ νὰ φύγῃ ἢ πνοή.

Ἐπέστρεψ' ἀπ' τὴν ξενιτιὰ καὶ πάλιν ἤλθε πῶσ ἐπῆγεν εἰς τὸ μνήμα της γιὰ νὰ τὸ ἀσπασθῇ
Τῆσ εἶπε στάσου ἔρχομαι θὰ Σὲ ἀκολουθήσω κ' ἢ ὑπαρξίε μου μετ' Ἐσοῦ ἄσ ἐνταφιασθῇ.

Ζ.

Ἰδοῦ ἐπῆλθεν ἐποχὴ κ' ὃ Ἀντζοσ δὲν ζῆ πλείον εἰς ἓνα μνήμα τᾶφῃσαν ὑπάρξειεσ προσφιλέσ
Τὸ ὄνομά της πρόφεραν τὰ χεῖλησ του ἐκπνέων καὶ ἐφιθύριξ ἔρχομαι αὐτοῦ ποῦ μὲ καλεῖτε.

ΤΕΛΟΣ

Ναυσικᾶ.
Αρ.εἰσ. 737
VI258

Τοπογραφεῖον «Ἐλευθερία»

Ἰωάννου Δοξακίδη

